

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Secundum documentum pro sedanda concupiscentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

S. I. Secundum documentum pro sedanda concupiscentia.

I Pro. 31. 4.

Ira iansen.
exponit.Deus cum
Regibus
castis.

in Ecl. 19. 2.

in Ose. 4. 11.

Ose. Esdra 3.

Et 4.

Rex Virtus
victor
uadet.

Ecc. 10. 16.

TRANSEAMVS ad secundum consilium siue documentum Salomoni à prudente matre datum: I noli, inquit, o Lamuel, noli Regibus dare vinum: ac proinde ne tu bibas: quia nullum secretum est, ubi regnat ebrietas, nec patiaris tuos consiliarios & iudices vinum bibere: ne forte bibant, & obliuiscantur iudiciorum, & mutant causam filiorum pauperis. Consilium hoc dirigitur ad Regem Salomonem, quem nouo nomine compellat Lamuel, quod significat; ipsi Dem, vel, cum ipso est Deus, quod nomē valde competit bonis Regibus, cum quibus Deus est, vt faueat illis: si in hoc ipsi honorem suum ponant, quod casti sint: quia tunc & ipse DEVS ducet sibi honori, in illis habitare. Sed nominatim mater commendat filio moderationem in vino, quod est libidinis incentiuum, temerè & inconsideratè garruens, secreta manifestans, sensus perturbans & iudicia iustorum. Ac propterea scriptura diuina vtrumque hoc consilium sapè coniungit, & ad vtriusque fugam hortatur; ita enim Ecclesiasticus: in vinum & mulieres apostatato facient sapientes, & arguent sensatos: Propheta Oseas dixit: in fornicatio, & vinum, & ebrietas auferunt cor, quia robur & vigorem animæ eneruant, & rationis iudicium inuertunt: vt homines à Deo auertantur; sanctamque eius legem conculcent, vt suis voluptatibus fruantur. Latet autem mysterium quoddam in ea disputatione, quam tres iuuenes habuerunt coram Rege o Dario, vt statueretur, quid esset fortissimum in terra: vnus dixit, forte esse vinum, quia seducit mentem hominum, etiam Regum: secundus dixit: Regem esse fortiorem; quia omne quodcunque dixerit, faciunt, ei que obediunt. Sed tertius probauit mulieres esse fortiores; eò quod Regum animos emolliant, sibi que subijciant, quamuis idem statim subiecerit omnium fortissimam esse veritatem, quæ est DEVS viuens & permanens in æternum, & pro hoc sententia fuit lata. Ex quo discant Reges, si cogitent, se tantum esse homines: & à vino & à mulieribus, cum magno suo pudore ac dedecore esse vincendos: si tamen veritati, quæ Christus est, sese coniunxerint: suamque spem in eum collocauerint, fore sine dubio vino & mulieribus fortiores; nec passuros se flecti, trahiue ad id, quod non debent; nec voluptates illas sensuum secuturos, magnamque futuram illorum gloriam, si duos illos hostes strenuè deuicerint. Et quamuis secundum hoc documentum nominatim prohibeat excessum in vino, eò quod detrimentum eius sit maiorum: etiam tamen suadet in genere temperantiam in cibo & potu; quod ipsum maximi est momenti pro ipsis Regibus, quemadmodum idem Sapiens dixit: p̄ uerterra, cuius Rex puer est, & cuius Principes mane comedunt. Beata terra,

cuius Rex nobilis est, & cuius Principes vescuntur in tempore suo, ad reficiendū, & non ad luxurians; hoc est, non ob solam voluptatem, aut alium finem sensualem: hoc enim vocat mane comedere: quia non est quomodocunq; extra tempus comedere, sed inordinatum edēo habere ad comedendum affectum, vt statim atque excitantur, cogitationes suas in delicijs ciborum ponant, sicut ille qui dicebat, *quando euigilabo, & rursus vina reperia*. Tales sunt, qui nō ad nutrimentū comedunt, sed vt sibi tantū indulgeant; non, ob necessitatem, sed propter voluptatē; non, vt vires seruent ad sustinēdos labores, sed vt eisdem vtantur ad desideria sua explenda. quod damnū facile extenditur ad omnes in Rep. infelici, cuius Rex puer est, nō tā aetate, quā leuitate morū: quem facile imitatur reliqui Principes, & aulici nobiles, & hos reliquus populus. Quos omnes tangit illa Isaiaē maledictio: *ve qui consurgitis mane ad ebrietatem sectandā, & potandū vsq; ad vespertā, vt vino est uetis. Cithara, & lyra, & tympanum, & tibia, & vinum in conuiujs vestris: & opus Domini non respicitis, nec opera manuum eius consideratis, vt gratos vos ei exhibeatis in bono vlu donorū ipsius. Ve qui potentes estis ad bibendum vinum, & viri fortes ad miscendā ebrietatem, propter hoc, sicut deuorat stipulam lingua ignis, & calor flamma exurit, sic radix eorum quasi fauilla erit, & germē eorum, vt puluis ascendet: propterea dilatauit infernus animam suam, & aperuit os suum, absque ullo termino: & descendant fortes eius, & populus eius, & sublimes glorioseq; eius ad eum: vbi lingua ignis aeterni exuret omnes effrenes ad sensuum voluptates. Sed contra ait Sapiens: *Beata est terra, cuius Rex est moribus nobilis, & senectute venerabilis: quā nō in aetate consistit, sed in prudentia & sanctitate, quem reliqui Principes, regniq; Magnates imitantur; quorum temperantia in eo elucet, quōd nō nisi debito tempore, & quantum ad sustentationē satis est, comedunt. Et quamuis mensa sit multis ac pretiosis cibus referta, quemadmodum decet status illorum excellentiam, sed ipsi tamen inter tot fercula sunt valdē temperantes, ita vt nec multitudo, nec exquisita & pretiosa fercula ipsū appetitum laxent. Benē possunt Reges sapientiam suam, sicut Rex Salomon, ostendere in constituendis, quā ad suam mensam spectant; & quā ad suorum domesticorum ordinariam refectioem, iuxta suam magnificentiam, pertinent: non excedentes limites, quos dicit prudentia: sed ostendant simul temperantiam in eo, quōd sint sui ipsorum ac suarum passionum Domini, vt ex tot totamq; ferocibus oppugnatoribus victoriam reportent.**

Vt verd intelligant, quid eos agere par sit, ex plurimis, quā sibi supersunt; & quōd non omnia danda sint famulis, & domesticis; addit mater Salomonis aliud consilium: *date, inquit, siceram moerentibus, & vinum his, qui amaro sunt animo: bibant & obliuiscantur egestatis suae, & doloris sui non recordentur amplius, quasi ei dixerim: cum tibi dixerit O Lamuel, ne multum*

Temperantia in cibo
& potu.
q. lro. 23. 35

Isa. 5. 11.

versu. 22.

versu. 24.

Temperantia Regum.
laudabilior
3. Reg. 10. 4.

Pro. 31. 6.

S. Ludou-
cus pauperes
mensa adhi-
bebat.

vini haurias, nec aula tuæ Principibus illud porrigas; nunc moneo, ne *miseri- cordia* obliuiscaris, sed ipsum vinum mœrentibus, pauperibus, & egenis distribuas, hoc enim subsidio à te accepto, suæ miserię obliuiscuntur. Magna est, vt iam diximus Regum gloria, & misericordia, pascere esurientes, & siti- entes potare, mœrentes consolari, eorumq; miseriam tanta liberalitate sub- leuare, vt eius obliuiscantur. Essetque magnus regiæ mensæ ornatus, si ad eam vel prope conuenirent aliqui pauperes, qui cælestis Regis Maiestatem referunt, quos æquè pasceret atq; seipsum. De hoc gloriabatur *S. Ludouicus Galliarum Rex*, suamq; magnificentiam in eo magis ostendebat; quod ad mensam suam *pauperes* illum circundarent, quàm quoddam regni *Magnates*.

§. II. De superandis Luxuriæ filiis.

DVOBVS his hostibus denictis, non erit difficile *tertios* superare, luxuria scilicet filios, carnalitatibus incentiuæ, gulæ comites, & multò magis *otiu*, quod solet vehementer oppugnare Principes: afficiens illos in rebus Dei, & suæ gubernationis occupationibus *tedio*, vt propterea studeant adinueni- endis varijs solatijs, quibus tempus fallant, sensus musicis, saltibus, com- dijs indecentibus & alijs lusibus recreent: in quibus maiore temporis par- tem expendunt; sicut & in comedendo splendide, in dormiendo, & aliter quiescendo; noctes conuertentes in dies, diesq; in noctes, vt palato suo, & appetitionibus sensuum liberius vacent: quasi status Maiestas licitum face- ret prauum quodcumq; exercitium; & in quo sunt occasiones peccatorum; & quasi non redderet ipsum Principem grauiori pœna dignum, ob grauius detrimentum commune, quod ex tali scandalo prouenit.

a Apoc. 18. 7

NAM etiam in eos lata est tremenda illa sententia, quæ habet: *a quantum glorificauit se, & in deliciis fuit: tantum date illi tormentum & luctum*, non aufert illis Deus necessariam relaxationem, & conuenientem iuxta statum suum; sed *nimiam*, quæ in illorum cedit damnum. Nam, vt ait Ecclesiastes: *bona tempus habent*, debet igitur tempus distribui in res omnes, ita vt cuique su- um tribuatur. Et Principes tenentur in *tres* partes illud diuidere, vt semper bene collocetur. **V**NAM partem expendere debent in rebus quæ animam cõ- cernunt, orando, lacrum Missæ officium audiendo, sacros libros legendo, confitendo, & communicando designatis diebus: nec *orationis* exercitium pratermittant, sine qua vitam bene ducere non poterunt: quia eò *pericula* sunt maiora, quò *occasione* sunt vehementiores: ac propterea eò magis opus habet orationib. se præmunire. Propterea enim Rex Dauid, etiamsi alioquin valde occupatus, *septies tamen in die laudes Deo dicebat*, sic sollicitando diu- nũ in se studiũ, vt se regnumq; suum bene gubernaret. Quod, vt Plato dixit: gubernari nõ potest per solos homines absq; Deo: quemadmodũ nec bestię possunt bene se regere & gubernare per seipsas sine *homine*. Ac propterea,

b Eccles. 3. 1.

Temporis
distributio
pro Regibus.

I.
Deo.
c Psal. 118.
164.
Vide Rib-
den. lib. 1. d.
inst. Prin.
c. 3. l. 4. de e-
gi. Dialo. 4.

inquit,